Dosarul nr. 3rh-3/23 (2-21113089-01-3rh-29122022)

Prima instanţă: Curtea de Apel Comrat, judecători – L. Caraianu, A. Mironov, S. Gubenco
Instanţa de recurs: Curtea Supremă de Justiţie, judecători – A. Cobăneanu, N. Craiu, N. Vascan

Î N C H E I E R E

28 iunie 2023 mun. Chişinău

Curtea Supremă de Justiţie

Completul de judecată, în componenţa:
Preşedinte, judecător Tamara Chişca-Doneva
Judecători Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând cererea de revizuire declarată de Direcţia Generală de Construcţii şi Infrastructură a Găgăuziei împotriva încheierii din 05 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiţie, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Guvernatorului (Başkanului) Găgăuziei şi Adunării Populare a Găgăuziei, terţ Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea Legii UTA Găgăuzia cu privire la licenţierea unor activităţi pe teritoriul Găgăuziei nr. 15-IX/II din 07 iulie 2000,

c o n s t a t ă:

La 28 iulie 2021, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernatorului (Başkanului) Găgăuziei şi Adunării Populare a Găgăuziei cu privire la anularea Legii UTA Găgăuzia cu privire la licenţierea unor activităţi pe teritoriul Găgăuziei nr. 15-IX/II din 07 iulie 2000 (f.d. 1-5).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, verificând la cererea Cancelariei de Stat legalitatea Legii UTA Găgăuzia cu privire la licenţierea unor activităţi pe teritoriul Găgăuziei nr. 15-IX/II din 07 iulie 2000 a constatat că, aceasta contravine normelor legale ale Republicii Moldova în vigoare la data adoptării acesteia.

Reclamantul a notat că anterior s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind anularea Legii UTA Găgăuzia cu privire la licenţierea unor activităţi pe teritoriul Găgăuziei nr. 15-IX/II din 07 iulie 2000, ca fiind ilegală şi adoptată cu încălcarea 2 competenţei, însă prin încheierea din 27 noiembrie 2019 a Curţii de Apel Comrat a fost declarată inadmisibilă acţiunea, încheiere menţinută prin decizia din 29 ianuarie 2020 a Curţii Supreme de Justiţie.

Reclamantul a indicat că a decis să se adreseze din nou cu cerere de chemare în judecată privind anularea Legii UTA Găgăuzia cu privire la licenţierea unor activităţi pe teritoriul Găgăuziei nr. 15-IX/II din 07 iulie 2000, or aceasta contravine normelor legale ierarhic superioare precum şi a fost adoptată cu încălcarea competenţei.

Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a specificat că la data adoptării Legii UTA Găgăuzia cu privire la licenţierea unor activităţi pe teritoriul Găgăuziei nr. 15-IX/II din 07 iulie 2000 era în vigoare Legea privind acordarea de licenţe pentru unele genuri de activitate nr. 332 din 26 martie 1999, care a fost abrogată odată cu adoptarea Legii privind reglementarea prin licenţiere a activităţii de întreprinzător nr.451 din 30 iulie 2001.

Astfel, deşi Anexa nr. 2 din Legea privind acordarea de licenţe pentru unele genuri de activitate nr. 332 din 26 martie 1999, enumeră toate categoriile de licenţe eliberate la acel moment şi organele competente în emiterea acestora, aici nu se regăsesc Direcţiile Comitetului Executiv al Găgăuziei, ca organe abilitate în eliberarea licenţilor.

Reclamantul a specificat că Legea privind acordarea de licenţe pentru unele genuri de activitate nr. 332 din 26 martie 1999 este lege organică şi se află mai superior în ierarhia actelor normative, decât legile UTA Găgăuzia, prin urmare acestea urmează să nu contravină legilor Republicii Moldova, iar în caz de contradicţii, urmează a fi aplicate prevederile legilor Republicii Moldova.

Potrivit reclamantului, Parlamentul Republicii Moldova are competenţa de a adopta actele normative care reglementează desfăşurarea activităţii de întreprinzător în bază de licenţă, prin urmare actul normativ contestat a fost adoptat cu încălcarea competenţei. La fel, reclamantul a accentuat că la moment Legea privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător nr. 160 din 22 iulie 2011 este una din legile care reglementează eliberarea actelor de autorizare, inclusiv a actelor privind licenţierea activităţii de întreprinzător.

Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a accentuat că Legea UTA Găgăuzia cu privire la licenţierea unor activităţi pe teritoriul Găgăuziei nr. 15-IX/II din 07 iulie 2000 este parţial caducă, în condiţiile în care aceasta reglementează că unele activităţi urmează să fie supuse licenţierii, deşi în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova pentru desfăşurarea acestor activităţi nu este necesară obţinerea licenţei.

Prin hotărârea din 12 iulie 2022 a Curţii de Apel Comrat s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat şi s-a anulat ca fiind ilegală Legea UTA Găgăuzia cu privire la licenţierea unor activităţi pe teritoriul Găgăuziei nr. 15-IX/II din 07 iulie 2000 (f.d. 125, 135-152).

La 20 iulie 2022, Guvernatorul (Başkanul) Găgăuziei a depus recurs, iar la 10 august 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva hotărârii din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii contestate, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Comrat (f.d. 131, 174-177, 185-188).

La 15 iulie 2022, prin intermediul oficiului poştal, Adunarea Populară a Găgăuziei a depus recurs, iar la 11 august 2022, a prezentat motivarea recursului împotriva hotărârii din 12 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii contestate, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Comrat (f.d. 133-134, 180-84, 189-193).

Prin încheierea din 05 octombrie 2022 a Curţii Supreme de Justiţie, au fost declarate inadmisibile recursurile înaintate de Guvernatorul (Başkanul) Găgăuziei şi Adunarea Populară a Găgăuziei.

La 29 decembrie 2022, Direcţia Generală de Construcţii şi Infrastructură a Găgăuziei a depus cerere de revizuire asupra încheierii din 05 octombrie 2022 a Curţii Supreme de Justiţie.

În motivarea cererii de revizuire, Direcţia Generală de Construcţii şi Infrastructură a Găgăuziei nu a făcut trimitere la prevederile art. 449 din Codul de procedură civilă, dar a indicat drept temei de revizuire faptul că nu a fost atrasă în proces la examinarea prezentului litigiu. Suplimentar a indicat faptul că doi dintre judecătorii care au examinat cauza urmau a fi recuzaţi; este neîntemeiată atragerea în proces a Serviciului Fiscal de Stat; a fost încălcat sistemul bugetar al UTA Găgăuzia; a fost încălcată legislaţia Republicii Moldova şi a UTA Găgăuzia.

La 30 ianuarie 2023, Serviciul Fiscal de Stat a depus referinţă asupra cererii de revizuire, solicitând respingerea acesteia.

La 09 februarie 2023, reprezentantul Guvernatorului (Başkanul) Găgăuziei a depus referinţă la cererea de revizuire, solicitând admiterea acesteia.

La 13 februarie 2023, Adunarea Populară a Găgăuziei a depus un aviz asupra cererii de revizuire, exprimându-şi opinia asupra instanţei competente pentru a examina respective cerere.

La 01 martie 2023, prin intermediul poştei electronice, şi la 06 martie 2023, prin intermediul factorului postal, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus referinţă asupra cererii de revizuire, solicitând respingerea acesteia.

Examinând materialele dosarului, completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 446 alin. (2) din Codul de procedură civilă, încheierile de încetare a procesului conform art. 265 lit. c) şi d), precum şi cele prin care se respinge acţiunea ca fiind tardivă conform art.186[1] pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătoreşti care nu se referă la fondul cauzei, precum şi deciziile emise în privinţa acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluţionează de instanţa care s-a pronunţat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menţinută, modificată sau casată, emiţându-se o nouă hotărâre, se soluţionează de instanţa care a menţinut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Astfel, completul de judecată reţine că prevederile art. 446 alin. (2) din Codul de procedură civilă stabilesc expres că încheierile judecătoreşti care nu se referă la fondul cauzei, precum şi deciziile emise în privinţa acestora nu se supun revizuirii, iar prin prisma art. 448 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură civilă este stabilită competenţa instanţelor judecătoreşti de a examina cererile de revizuire împotriva hotărârilor sau încheierilor rămase irevocabile prin neatacare şi împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menţinută, modificată sau casată, emiţându-se o nouă hotărâre.

Faţă de cele ce preced, completul de judecată constată că, în speţă, Curtea Supremă de Justiţie nu este învestită cu competenţă jurisdicţională materială de a examina cererea de revizuire depusă de Direcţia Generală de Construcţii şi Infrastructură a Găgăuziei, dat fiind faptul că, prin încheierea din 05 octombrie 2022 a Curţii Supreme de Justiţie, au fost declarate inadmisibile recursurile înaintate de Guvernatorul (Başkanul) Găgăuziei şi Adunarea Populară a Găgăuziei împotriva hotărârii din 12 iulie 2022 a Curţii de Apel Comrat, şi instanţa de recurs, prin încheierea

a cărei revizuire se solicită, nu s-a expus asupra fondului cauzei, ci a verificat doar existenţa temeiurilor de admisibilitate a recursurilor declarate.

Or, în conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existenţa unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilităţii recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 şi nu conţine nicio referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, potrivit prevederilor art. 246 alin. (1) din Codul admisnistrativ, Curtea Supremă de Justiţie examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

În conformitate cu art. 451 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune la instanţa competentă prevăzută la art. 448.

Prin urmare, art. 448 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 iunie 2018, prevedea că cererile de revizuire împotriva deciziilor curţilor de apel în privinţa cărora Curtea Supremă de Justiţie s-a pronunţat printr-o decizie asupra inadmisibilităţii se examinau de Curtea Supremă de Justiţie.

Însă, prin Legea pentru modificarea şi completarea unor acte legislative nr. 17 din 05 aprilie 2018, în vigoare de la 01 iunie 2018, prevederile articolului 448 alin. (4) din Codul de procedură civilă au fost abrogate şi respectiv, în conformitate cu modificările enunţate, Curtea Supremă de Justiţie nu are competenţa de a examina cererea de revizuire depusă împotriva încheierii din 05 octombrie 2022. Or, legislatorul a exclus competența Curții Supreme de Justiție de a examina cererile de revizuire împotriva deciziilor curţilor de apel în privinţa cărora Curtea Supremă de Justiţie s-a pronunţat printr-o încheiere asupra inadmisibilităţii precum şi împotriva acestor încheieri.

Având în vedere cele expuse, completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie consideră că revizuirea depusă de Direcţia Generală de Construcţii şi Infrastructură a Găgăuziei urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 195, 230 din Codul administrativ, art. 270 și art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Direcţia Generală de Construcţii şi Infrastructură a Găgăuziei împotriva încheierii Curții Supreme de Justiţie din 05 octombrie 2022, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Guvernatorului (Başkanului) Găgăuziei şi Adunării Populare a Găgăuziei, terţ Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea Legii UTA Găgăuzia cu privire la licenţierea unor activităţi pe teritoriul Găgăuziei nr. 15-IX/II din 07 iulie 2000.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Preşedinte, judecător Tamara Chişca-Doneva

Judecători Mariana Pitic

Aliona Miron